

Lee Hamilton, expert nord-americà en afers de l'Orient Mitjà

“Al Golf, pels diners i pel petroli”

Lee Hamilton, 59 anys i diputat demòcrata en la cambra dels representants, president de la Subcomissió per a Europa i l'Orient Mitjà, parla de la intervenció americana a Kuwait i les seues conseqüències.

Sr. Hamilton, amb l'entrada en acció de les tropes nord-americanes a l'Aràbia Saudita, George Bush ha pres la decisió més temerària d'ençà que és president. ¿Vostè està segur que ell mantindrà la supremacia i que Saddam Hussein serà el perdedor?

—Enviar forces armades nord-americanes a l'Orient Mitjà és un esdeveniment clau en el mandat de Bush. Del resultat d'aquesta decisió depèn una infinitat de coses. De moment, ningú pot dir si tindrà èxit. Primer caldria definir què s'entén per èxit.

—Bush ha dit que vol expulsar Saddam Hussein de Kuwait.

—Encara s'ha de veure si és possible forçar una retirada incondicional. Així ho esperem, és clar.

—¿Encara queda marge per a una solució diplomàtica?

—Fins ara, el president no s'ha manifestat clarament sobre aquest aspecte. Ell creu que les sancions econòmiques i un bloqueig ofegaran de tal manera Saddam Hussein, que haurà de tornar a sortir de Kuwait. ¿Què passaria, però, si no es retirés? Per evitar aquest punt mort, la Casa Blanca ha de fer els passos diplomàtics que portin a la solució del conflicte.

—¿Quin caire té aquesta diplomàcia?

—En el moment de fixar les nostres metes, el president va dir una frase molt interessant: ha exigint el restabliment d'un govern legítim a Kuwait. Però és evident que no vol dir que hàgim de restablir l'antic emirat.

—¿Cal dir que un govern legítim podria sortir d'unes eleccions lliures, sense l'emirat?

—Sí. El meu parer és que, en el moment actual, seria molt difícil restaurar l'emirat.

—Fins ara, Bush s'ha mostrat molt intransigent. Només es basa en les sancions i en el poder militar.

—El poder militar és important, i també oportú en aquest cas, però així no es resol el problema. D'aquí ve que, al costat de l'amenaça militar, també necessitem els mitjans diplomàtics.

—Per a Saddam Hussein seria ben avantatjós que les tropes nord-americanes restessin inactives força temps al desert de l'Aràbia Saudita.

—No s'ha de desestimar el risc de quedar-nos en taules durant gaire temps. Aleshores tot dependria que poguéssim mantenir el consens internacional i que el poble nord-americà recolzés un compromís temporal il·limitat. Ara per ara, tota la població fa costat al president, encara que amb un cert neguit. I aquest neguit creixerà quan la missió d'aquestes tropes deixi de ser gaire clara, com al Líban el 1983.

—¿Amb això no augmentarà la pressió de buscar-hi una solució militar ràpida?

—No crec que els Estats Units siguin els primers a fer ús de les armes ni que envaeixin Kuwait. El fet de disparar dependrà de Saddam Hussein.

—Els ciutadans dels EUA a l'Iraq poden ser retinguts com a ostatges. O Saddam Hussein podria prendre represàlies contra el bloqueig.

—Sense dubte, té diverses opcions. Però si es decideix per la militar, provocarà una resposta nord-americana implacable.

—¿I amb quines represàlies creu que amenaçaria el president Bush, en cas que Saddam Hussein usi armes químiques?

—El president s'ha expressat molt clarament: nosaltres no respondríem indispensablement amb el mateix, però la nostra reacció seria de màxima duresa. Un atac iraquí amb armes químiques commouria profundament el poble nord-americà. Tant el Congrés com la població recolzarien de mig a mig les mesures que el president prengué en contra.

—Actualment, als EUA hi ha un ampli consens públic sobre l'anada de les seves tropes a l'Orient Mitjà. ¿S'ha superat el trauma de la derrota al Vietnam?

—Sí, crec que hem superat la síndrome del Vietnam. Els nord-americans defensen l'entrada en acció de la seva potència militar mentre estan convençuts que l'acció és justa.

—¿Això no canviaria si a l'Aràbia Saudita hi hagués greus pèrdues al llarg d'un temps?

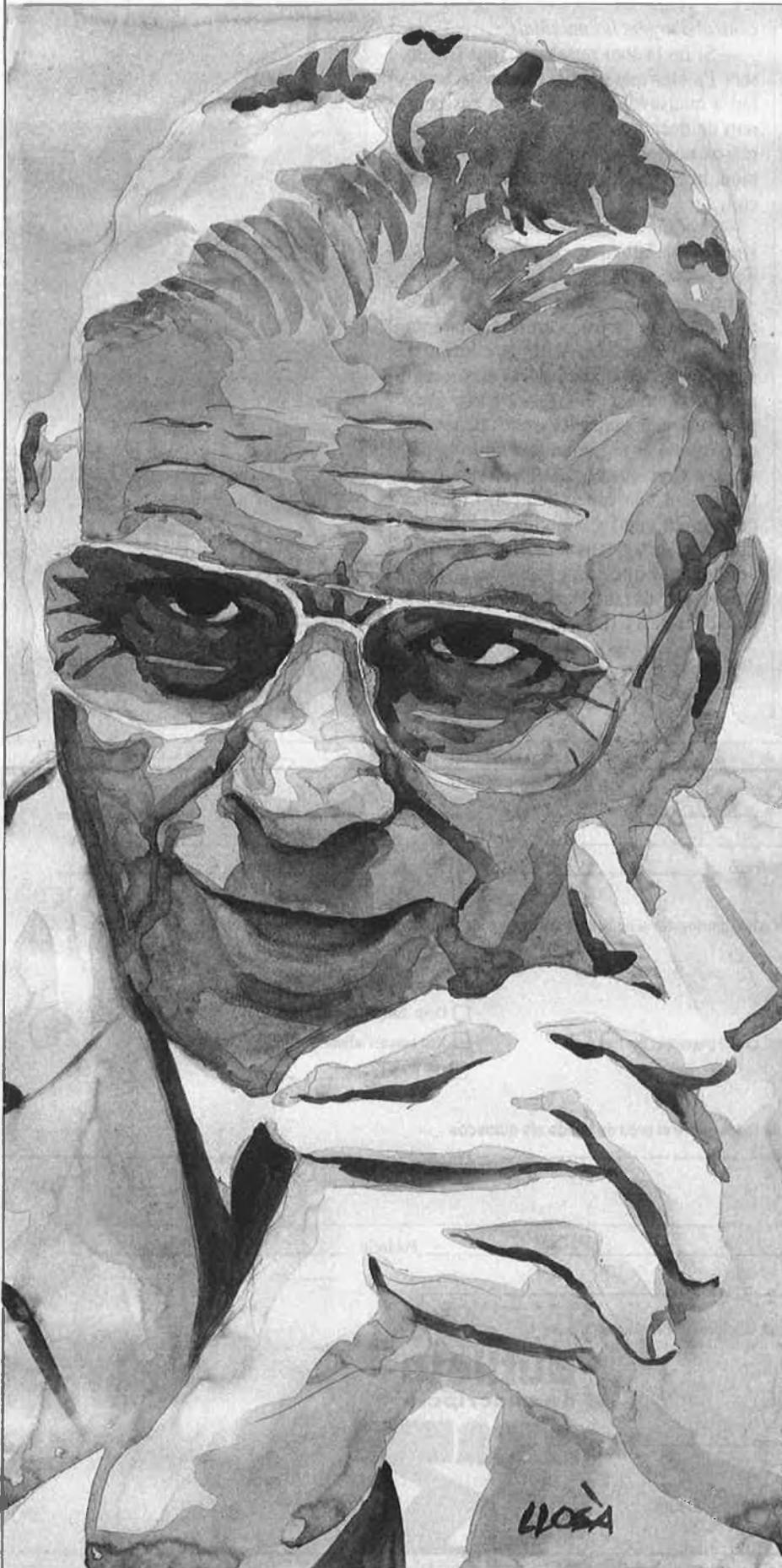
—Seria realment una prova. Les estadístiques demostren que, actualment, el 80% de tots els ciutadans aprova l'acció militar a l'Orient Mitjà. Això significa que fan costat al president sempre que es tracti d'atacs aeris o de bombardejos de les costes a través de vaixells de guerra. Però crec que només hi estan a favor mentre no hi hagi baixes. Si dia per dia les nostres tropes n'haguessin de tenir moltes, estic segur que el consens davallaria dramàticament.

—Les accions militars contra potents com ara Gaddafi o Noriega sempre han provocat manifestacions patriòtiques. Aquesta vegada són mínimes. ¿Com és això?

—Malgrat tota l'acceptació, hi ha un sentiment de desgrat: molts nord-americans no veuen clar per què és imprescindible una acció en el Golf. Al cap i a la fi no hem anat allà per democràcia. L'Aràbia Saudita i Kuwait difícilment poden definir-se com a estats democràtics. La raó de la nostra anada al Golf és molt més trivial: diners i petroli, i els que n'exerceixen el control. Naturalment, també volem posar a ratlla un agressor.

—Fa unes setmanes que el president Bush ho presentava d'una manera molt més dramàtica. Va advertir contra la "destrucció de la nostra llibertat".

—Al meu parer, el president encara intenta trobar una resposta a la qüestió de

quina és la nostra fita, quant de temps serem al Golf, i per quines circumstàncies ens retirarem d'allà. És notable que, fins ara, el govern s'hagi negat a respondre a aquesta pregunta davant del Congrés, mal que jo i uns altres ho hem exigit. Això demostra manca de precisió i que la posició nord-americana encara no està prou elaborada.

—*Les reduccions del pressupost del Pentàgon, els famosos "dividends de la pau", ¿són les primeres víctimes a caure en la crisi del Golf?*

—Els pressupostos de defensa ja no disminuiran tant com hauria estat possible sense la invasió de Saddam Hussein a Kuwait. L'acció militar a l'Orient Mitjà serà més cara per a nosaltres, ens costarà més del que ens creïem.

—*En el passat, la política dels EUA a l'Orient Mitjà patia greus decisions errònies. ¿Washington se'n sortirà millor aquesta vegada?*

—La posició nord-americana en aquesta regió és extraordinàriament difícil: d'una banda, intentem mantenir relacions cordials amb els anomenats estats moderats. De l'altra, donem suport a Israel. La nostra diplomàcia camina sobre el tall de la navall.

—*Després de vuit anys de guerra i un armistici insegur, sembla que l'Iraq i l'Iran s'apropen. Donada la perillositat de Saddam Hussein, ¿els Estats Units no haurien d'haver insistit en un acord amb l'Iran?*

—Negociar amb l'Iran és d'allò més difícil per als Estats Units. Cap altre país del món no ens ha causat tants problemes durant els últims deu anys. I mentre no s'hagi resolt la qüestió dels ostatges al Líban, no hi pot haver cap normalització de les nostres relacions. Al meu parer, un diàleg sense compromisos, però també sense condicions prèvies, tindria avantatges per als EUA. Els esdeveniments actuals al Golf i les dramàtiques concessions de Saddam Hussein a l'Iran només ens ho confirmen.

—*¿No té por que, a la llarga, el compromís nord-americà al Golf debilitarà aquells governs que en realitat caldria enfortir? Tan bon punt es va publicar la sol·licitud d'ajuda saudita a Washington, Saddam Hussein va titllar els sobirans saudites de titelles de l'Occident.*

—Sense dubte, al món àrab tot quedarà trastornat, i s'ha de tenir en compte el perill que es debilitin els règims amb els quals mantenim bones relacions. Els països com l'Àrabia Saudita i Egipte, que en aquesta crisi s'han posat de la

banda dels EUA; haurien de prendre una difícil decisió. Per això, en un futur, encara mantindrem uns vincles més estrets amb aquests països.

—*Si Saddam Hussein s'oposa als EUA, es convertirà en l'heroi dels àrabs. Però si és vençut o derrocat, podria passar a la història com el màrtir d'un complot colonialista.*

—De fet, el to de Saddam troba ressò en el món àrab. Se serveix dels rics contra els que no tenen ni una malla. A més, intenta comprometre Israel, cosa que el legitimaria per a propagar la guerra santa dels àrabs, contra Israel. Les dues coses tenen una immensa ressonància en el món àrab impliquen un gran risc per als EUA. Per això no solament és important que ens facin costat els nostres amics europeus i l'opinió pública mundial, sinó també alguns països àrabs. Som testimonis d'un canvi fascinant: el mapa de l'Orient Mitjà no tornarà a ser mai més com era fins ara.

—*La guerra freda s'ha acabat i la Unió Soviètica ja no s'oposa a tals intervencions nord-americanes. ¿Es convertirà ara Washington realment en la*

central d'urgències mundials?

—Si no la som nosaltres, ¿qui l'ha de ser? És clar que els EUA no reaccionaran a qualsevol crida. En cada cas hauran de decidir si afecta els nostres interessos nacionals. Però, tal com està el món, hem d'estar preparats per a accions com aquesta.

—*¿Vol dir amb això que, en un futur, encara hi haurà més intervencions nord-americanes?*

—En cas d'una provocació, el poble nord-americà es troba amb la pregunta bàsica de si els EUA volen continuar sent una superpotència, o si això comporta tantes càrregues, que a partir d'ara preferim renunciar a fer aquest paper. La resposta no és tan senzilla com jo la desitjaria. Crec que els EUA voldrien continuar sent una superpotència, i que no caurem en cap isolacionisme. Però alguns nord-americans estan cada cop més convençuts que ja hem carregat amb aquest pes durant massa temps. Molts ciutadans dels EUA ja n'estan cansats.

*Der Spiegel
Trad.: Carme Gala*

1er. cognom _____ 2on. _____ Nom _____ Tel. part. _____
Domicili _____ Població _____
Any de naixement _____ Professió _____ Tel. treball _____ DNI _____

Se subcriu al setmanari EL TEMPS per un període d'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de: 13.886 pessetes

(Firma)

Amb pagament:

- Anual (1 rebut per la quantitat abans citada)
 Semestral (2 rebuts de 6.943 pessetes. Sols en el cas de pagament per banc)
 19.500 (Europa) 25.500 (Amèrica)

Forma de Pagament

- Dom. bancària
 Xec bancari adjunt
 Gir postal núm. _____

La subscripció representa un descompte de més de l'11% sobre el preu de venda als quioscos

Distingits senyors: Caixa/Banc _____ Agència _____
Adreça _____ Població _____ de _____ de 199 _____
Nom i adreça del titular del compte _____

(Firma)

Els pregue que fins a nova ordre els rebuts que presentarà Edicions del País Valencià, S.A. per l'import de la SUBSCRIPCIÓ ANUAL a pagar en:

- 1 rebut anual 2 rebuts semestral

siguen pagats amb càrrec a

- c/c. Llibreta Núm. _____

Bulletina
de subscripció

EL TEMPS • Avinguda del Baró de Càrcer, 40, 13a. • 46001 VALÈNCIA
Tel.: (96) 352 48 69 • C.F.A. A46/186821